

Debreceni Törvényszék

Az ítélet száma: 101.K.701.783/2022/14.
A felperes: [REDACTED]
Az alperes: Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal
(4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5.)
Az alperes képviselője: [REDACTED] kormánytisztviselő
A per tárgya: hulladékgazdálkodási bírság tárgyában hozott közigazgatási határozat jogszerűsége

Ítélet

A bíróság a felperes keresetét elutasítja.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

- [1] A bíróság a pert megelőző közigazgatási eljárás iratai, valamint a peres felek által a perben tett nyilatkozatok és általuk csatolt okiratok tartalma alapján az alábbi tényállást állapította meg:
- [2] Az alpereshez 2022. április 4. napján érkezett közérdekű bejelentés arról, hogy a Nyíregyháza, Gyűrű utca 5-7. szám alatt az ott élők régi hűtőgépeket bontanak. A hűtő bontásából származó hulladékokat és ezen felül a kommunális hulladékot az udvaron és az ingatlanokhoz tartozó kertben ássák el
- [3] A közérdekű bejelentés kivizsgálása céljából az alperes munkatársai 2022. április 6. napján előzetes értesítés nélkül megjelentek a felperes tulajdonában álló Nyíregyháza, Gyűrű utca 5. szám alatti ingatlanon, mely időpontban a felperes nem tartózkodott otthonában. A helyszíni ellenőrzés során becslés alapján megállapították, hogy az ingatlan udvarán építési-bontási hulladék kb. 1 m³ mennyiségben, továbbá azbeszttet tartalmazó építőanyag (a továbbiakban: pala hulladék) kb. 1 m³ mennyiségben, valamint 4 db bontott állapotban lévő hűtőszekrény található. Az ingatlan udvarán és kertjében az alperes munkatársai ásásra utaló nyomokat nem találtak.
- [4] Az eljárás során a felperes meghallgatása vált szükségessé, ezért az alperes hivatalos helyiségébe idézte a felperest, aki azonban a szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg.

- [5] Ezt követően az alperes munkatársai 2022. május 5. napján ismét megjelentek az ingatlan előtt. Az ingatlan udvarán a korábban becsléssel megállapított kb. 1 m³ mennyiségű pala hulladék és kevert építési-bontási hulladék továbbra is megtalálható volt, a korábbi helyszíni szemle során fellelt 4 db bontott hűtő már nem volt fellelhető.
- [6] A helyszíni szemle során a felperes akként nyilatkozott, hogy a pala hulladék korábban kerítés volt, amelyet a szél körülbelül 2 hónappal az ellenőrzés előtt megtépázott, ezért le kellett bontani. A kevert építési-bontási hulladékkal összefüggésben előadta, hogy az az előző év novemberében elvégzett konyha felújításából származik, a 4 db bontott hűtőszekrényt elszállították és leadták a hulladék udvarban.
- [7] Ezt követően az alperes 2022. május 5. napján hivatalból közigazgatási hatósági eljárást indított a hulladékkal kapcsolatos jogszabályi előírások megsértése tárgyában. A lefolytatott eljárás eredményeképpen az alperes a 2022. június 29. napján kelt 3073-10/2022. ügyiratszámú határozatával kötelezte a felperest az ingatlanon található pala hulladék környezetszennyezést kizáró módon történő kezeléséről való gondoskodására, majd ezt követően a hulladékok kezelését igazoló bizonylatok alperes részére történő benyújtására. Kötelezte továbbá a felperest hulladékgazdálkodási bírság megfizetésére 1.020.000 forint összegben. Az ingatlanon található kb. 1 m³ mennyiségű kevert építési-bontási hulladékkal összefüggésben a határozat tájékoztatta a felperest, hogy azt a keletkezésétől számított 1 éven belül (2022. november 30-ig) át kell adnia az annak átvételére jogosult hulladékkezelőnek, majd ezt követően az elszállítást igazoló dokumentumok másolati példányát meg kell küldenie az alperes részére.
- [8] Az alperes döntését a területi hulladékgazdálkodási hatóság a közigazgatási szabályszegések szankciójáról szóló 2017. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Szankció törvény) 9. § (3) bekezdés d) pontjára, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) 84. § (1) bekezdésére, 84. § (4) bekezdés c) pontjára, 86. § (1) bekezdés b) pontjára, valamint a hulladékgazdálkodási bírság mértékéről, valamint kiszabásának és megállapításának módjáról szóló 271/2001. (XII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bírságrendelet) 1. § (2) bekezdésére, 1. § (3) bekezdés c) pontjára és 4. § (2) bekezdésére és annak mellékletére alapította.
- [9] A határozat rögzítette, hogy a felperes mint hulladékbirtokos a saját tevékenységéből kifolyólag keletkezett kb. 1 m³ mennyiségű pala hulladékot nem a vonatkozó hulladékgazdálkodási jogszabályok előírásainak megfelelően gyűjtötte, mivel a lakóház udvarán, a talajon ömlesztve, szabadon helyezte el, ezért az nem felelt meg a veszélyes hulladék gyűjtésével kapcsolatos műszaki szabályok teljesítésének. Kiemelte, hogy a veszélyes hulladék biztonságos gyűjtésére a talajon való tárolás nem alkalmas, továbbá az azbeszt tartalmú pala feldarabolása során azbesztrostok kerülnek a környezetbe, melynek rákkeltő hatása ismert.
- [10] A döntés a bírság kiszabása körében hangsúlyozta, hogy a felperes által elkövetett, műszaki követelményeknek nem megfelelően kialakított gyűjtőhelyen történő gyűjtés mint jogsértés nem minősül csekélynek annak egy éven belüli ismétlődésére tekintettel.
- [11] A bírság összegének meghatározása körében a jogellenesen gyűjtött hulladék mennyiségét az alperes 1 m³-ben jelölte meg. E körben a határozat rögzítette, hogy mivel nem hivatalos mérlegelés során került megállapításra a jogellenesen gyűjtött hulladékok súlya, ezért a Bírságrendelet melléklete alapján a hulladék tömegtartománya 1-10 tonna közé sorolható. Az

alperes a bírság kiszámításakor ezért az érintett tömegtartomány középértékét vette alapul 5,5 tonna mennyiségben.

- [12] Ezen határozattal szemben a felperes keresettel élt, amelyben kérte elsődlegesen a döntés megsemmisítését, másodlagosan annak módosítását és ez alapján a bírság kiszabásának mellőzését, harmadlagosan a döntés módosítását és ez alapján a bírság mérséklését. Jogszabálysértésként az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 2. § (2) bekezdésében, a Ht. 1. § (3) bekezdés e) pontjában, 12. § (1), valamint (1a) bekezdésében foglaltakat, valamint a Bírságrendelet bírság kiszámításának módjára vonatkozó rendelkezését jelölte meg.
- [13] Az Ákr. 2. § (2) bekezdésével összefüggésben sérelmezte, hogy az alperes nem szakszerűen, nem jóhiszeműen és nem úgy járt el, ahogy az általában elvárható.
- [14] A Ht. 1. § (3) bekezdés e) pontjában foglaltakra történő hivatkozással előadta, hogy mivel az építési-bontási hulladék egy részét mint kitermelt anyagot ismét fel kívánta használni, véleménye szerint arra a jogszabály hatálya nem terjed ki. A 2022. április 6. napján megtartott helyszíni szemlével összefüggésben sérelmezte, hogy annak során nem tartózkodott otthon és a határozatból sem vált világossá számára, hogy az alperes az építőanyag körülbelül 1 m³ mennyiségét miként és hogyan becsülte meg.
- [15] A hulladék keletkezésével összefüggésben megismételte a jegyzőkönyvben előadottakat, mely szerint a kerítést 2022. márciusában megtépázta a szél, melyet később le kellett bontani. E körben megjegyzete, hogy a jegyzőkönyvben nem került rögzítésre, hogy a konkrét bontási munkálatokat kb. 2022. március utolsó hétvégéjén – azaz a vizsgálat kezdete és a helyszíni szemle előtt körülbelül mindössze egy héttel – fejezték be. Előadta, hogy az ingatlanban 7 kiskorú él, ezért volt szükséges, hogy a megrongálódott kerítés és a széthullott darabok életveszélyes állapotát a bontással, illetőleg azok egy helyre történő gyűjtésével megszüntessék. Kérte továbbá figyelembe venni, hogy az építőanyag kerítésként funkcionált egészen az eljárást megelőző időszakig, az a vihar következtében a felperes beavatkozása nélkül vált hulladékká.
- [16] A Ht. 12. § (1) bekezdésében, valamint (1a) bekezdésében foglaltakra történő hivatkozással kifejtette, hogy nem tudta megvalósítani a hulladék előírás szerinti tárolását, elszállíttatását a vizsgálatig a keletkezés utáni idő rövidege, illetőleg anyagi lehetőségei miatt. Álláspontja szerint a jogszabály alapján egy év állt rendelkezésre a képződő hulladék engedély nélküli gyűjtésére, ehhez képest az alperes egy kb. egy héttel később indult eljárás alapján szankcionálta.
- [17] Kitért továbbá arra is, hogy már a döntés kézhezvételét, a bírságról való tudomásszerzést megelőzően eleget tett a hulladék elszállíttatási és megsemmisítetési kötelezettségének és az ezeket igazoló dokumentumokat meg is küldte az alperes részére. E körben előadta, hogy az elszállíttatás és a megsemmisítés kapcsán költségei merültek fel: az összegyűjtéshez szükséges speciális zsák megvásárlását 7.620 forint, az elszállíttatás költségét 20.320 forint, a rakodási díjat 12.065 forint, az elhelyezési díjat 4.200 forint összegben jelölte meg.
- [18] Nehéz szociális és anyagi helyzetére történő hivatkozással kiemelte, hogy a hirtelen és kiszámíthatatlanul jelentkező helyzetekre, így jelen esetben a vihar okozta hulladék keletkezésére ő maga és családja nem tudnak azonnal reagálni, ha az anyagi költséggel jár. E körben előadta, hogy amint 2022 májusában jövedelemhez jutottak, azonnal eleget tettek a

hulladék elszállíttatási és megsemmisítetési kötelezettségüknek. Az elszállíttatás és megsemmisítés költségeit legnagyobb igyekezetük mellett is két hónap alatt tudták előteremteni.

- [19] A bírság mértékével összefüggésben kifejtette, hogy az alperes már a 2022. április 6-ai helyszíni szemle során 1 m^3 mennyiségben állapította meg az azbeszt tartalmú építőanyag mennyiségét, mely becslés eredményét a felperes mint minden szakértelmet nélkülöző személy fogadta el, a pontosabb becslés érdekében azonban az alperes szakemberei nem alkalmaztak eszközt (akár a légtérfogat becslésére mérőszalagot). Az alperesi határozat szerint ugyanakkor a felperes nyilatkozata alapján került sor a kb. 1 m^3 mennyiség megállapításra, ezzel szemben, erre vonatkozó nyilatkozatot ő maga nem tett és a jegyzőkönyv sem tartalmaz ilyet. Sétrelmezte, hogy az alperes nem műszaki becslés, számítás alapján határozta meg a bírság alapjául szolgáló hulladék mennyiségét, hanem az alperesi becslést elfogadó felperesi nyilatkozat figyelembevételével határozta meg azt $1,7$ tonnában, majd tömegtartomány alkalmazásával az $1-10$ tonna közötti középtérték alapján $5,5$ tonnára emelte azt, és alkalmazta az ennek megfelelő szorzót.
- [20] Kiemelte, hogy utóbb, a hulladék elszállíttatása és megsemmisítetése során megállapításra került, hogy a hulladék térfogata eredetileg sem érte el az 1 m^3 -t, és annak zsákba helyezése során kiderült, hogy az alatt fahulladék is volt, mely látszatra növelte a hulladék mennyiségét, de még ezzel együtt sem lehetett $0,5 \text{ m}^3$. Előadta, hogy az elszállíttatást követően, a hulladékudvarban történt tényleges mérlegelés során a hulladék mennyisége 60 kg volt. Az alperes becsléséből kiindulva végül alkalmazott $5,5$ tonnához képest a pontos mennyiség tehát körülbelül csak 1% volt. E körben sétrelmezte, hogy a hulladék tényleges és vélelmezett mennyiségének szignifikáns különbsége miatt a bírság alkalmazása során aránytalan sérelem érte. A konkrét 60 kg alkalmazása alapján is sokkal alacsonyabb összegben került volna a bírság megállapításra, de a pontosabban, műszaki számításal becslült térfogatmennyiség alapján is körülbelül $1/10$ -e lett volna az alkalmazható bírság a kiszabottnak. A pala hulladék tényleges mennyiségének alátámasztására 2020. június 28-ai keltezésű egyszerűsített készpénzfizetési számlákat csatolt.
- [21] Védíratában az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte.
- [22] Az Ákr. 5. § (1)-(2) bekezdésben foglaltakra történő hivatkozással kifejtette, hogy a megelőző eljárás során a felperes az együtműködési és jóhiszemű kötelezettségének nem tett eleget, ugyanis a 2022. április 26. napjára szóló idézés szabályszerű kézbesítése ellenére a meghallgatáson nem jelent meg, a távolmaradását nem mentette ki, ezzel akadályozta a tényállás tisztázását és az eljárás lefolytatását.
- [23] A Ht. 1. § (3) bekezdés e) pontjában foglaltakra történő hivatkozással előadta, hogy a felperes jogértelmezése téves, az általa az ingatlanon felhalmozott, darabokra tört, kevert építési-bontási hulladék, valamint veszélyes pala hulladék nem minősül más, természetes állapotban meglévő anyagnak, amely tény a helyszíni ellenőrzés során készített fényképfelvételek is igazolnak.
- [24] A hulladék mennyiségének meghatározásával összefüggésben kifejtette, hogy a második helyszíni ellenőrzés során felvett jegyzőkönyv tartalma alapján az építési-bontási hulladék és pala hulladék mennyisége az előző ellenőrzéshez képest nem változott. A jegyzőkönyvben foglaltakat, köztük a hulladék mennyiségét is a felperes aláírásával elismerte, az abban

foglaltakkal egyetértett. Kiemelte, hogy a felperesnek lehetősége lett volna az ellenőrzés során jelezni, ha a becsült mennyiséggel nem ért egyet, sőt minden egyéb információt az alperes rendelkezésére bocsátani, továbbá az eljárás során bármikor nyilatkozatot tehetett volna, azonban a nyilatkozattételi jogával nem élt. A felperes által állított pala hulladék 60 kg-os súlyával összefüggésben – amelyről a felperes utóbb számlát nyújtott be az alpereshez – kiemelte, hogy a felperes azon állítását, mely szerint a pala hulladék térfogatát látszatra növelte az alatta lévő fa hulladék mennyisége, a jegyzőkönyv felvételekor nem jelezte és álláspontja szerint azt azóta sem bizonyította.

- [25] A Ht. 12. § (1) és (1a) bekezdéseiben foglaltakkal összefüggésben kiemelte, hogy az alperes nem kötelezte a felperest a kevert építési-bontási hulladék kezelésére, hanem tájékoztatta arról, hogy a fenti jogszabálynak megfelelően azokat a keletkezésüktől számított egy éven belül át kell adnia az annak átvételére jogosult hulladékkezelőnek.
- [26] A veszélyes hulladéknak minősülő pala hulladék tárolásával összefüggésben előadta, hogy az nem tárolható az ingatlanon, ugyanakkor a felperes azokat a lakóház udvarán, a talajon ömlesztve, szabadon tárolta, ennél fogva a veszélyes hulladék biztonságos gyűjtésének műszaki feltételei nem valósultak meg.
- [27] Az eljárás megindításával összefüggésben kiemelte, hogy a hatósági eljárás a jegyzőkönyv felvételét követően 2022. május 5. napján indult, ekként a kerítés – felperes által állított időpontban történő – elbontása és az eljárás kezdete közötti idő nem egy hét, hanem több mint egy hónap, amely idő alatt a felperesnek lehetősége lett volna a hulladék környezetszennyezést kizáró módon történő kezelésére. Hangsúlyozta, hogy amennyiben a felperest az emberi egészség és környezet veszélyeztetése érdekelné, akkor nem tárol az ingatlanon azbeszt tartalmú palát, amelynek feldarabolása során azbesztrostok kerülnek a környezetbe és amelynek rákkeltő hatása ismert figyelemmel arra is, hogy az ingatlanban 7 kiskorú gyermek is él.
- [28] A bírság mértékével összefüggésben kifejtette, hogy annak kiszabására az irányadó jogszabályok alapján került sor, a bírság összegét a Bírságrendelet, valamint a Szankció tv. figyelembevételével határozta meg. Hangsúlyozta, hogy a mérlegelési szempontok között a felperes anyagi és szociális helyzete nem szerepel, így a bírság összegének meghatározása során ezen szempontok sem relevánsak.
- [29] Hivatkozott továbbá arra, hogy a pala hulladék súlya a <https://http://www.pillertuzep.hu/pdf/tetofedo-anyagok-creaton-pala.pdf> internetes oldalon közzétett tömegadatok alapján került meghatározásra. E körben kiemelte, hogy az alperes a bírság összegének kiszabásához szükséges tömegtartományt műszaki becsléssel, a 2022. április 6-án tartott helyszíni ellenőrzés megállapításait rögzítő feljegyzés és a felperessel 2022. május 5-én felvett és aláírásával hitelesített jegyzőkönyv szerint a fenti műszaki adatok alapján állapította meg. Tekintettel arra, hogy a veszélyes hulladék tömege nem határozható meg pontosan, alperes a bírság kiszabásánál az érintett tömegtartomány középértékét vette alapul, amely jelen esetben 5,5 t. A határozatban is rögzítésre került, hogy a bírság kiszámításának módja a hulladék mennyisége a fent leírt módon műszaki becsléssel, nagyságrendi tömegtartomány középértékeként került megállapításra.
- [30] A bíróság a perben a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) Kp. 77. § (1) és (5) bekezdései alapján tárgyaláson kívül járt el, mivel a felek nem kérték a tárgyalás tartását és azt a bíróság sem tartotta szükségesnek.

- [31] A tárgyaláson kívül történő elbírálásról szóló tájékoztatást követően a felperes további nyilatkozatot nem tett, az alperes a bíróság felhívására utóbb előadta, hogy az alperes munkatársai a 2022. július 19. napján tartott visszaellenőrzés során az ingatlanon már nem találtak hulladékot. A felperes által 2022. június 28. napján postára adott fizetési számlával összefüggésben előadta, hogy az nem a helyszíni ellenőrzés során tapasztalt mennyiséget tartalmazza, még csak meg sem közelíti azt, így a fennmaradó mennyiség holléte az alperes előtt nem ismert, annak környezetszennyezést kizáró módon történő kezelését a felperes nem igazolta.
- [32] Az alperes mértékének meghatározása körében kiemelte, hogy 2021. évben a felperest már szankcionálta, ekként annak mértékét 100%-ban állapította meg.
- A felperes keresete alaptalan, az alábbiak szerint.
- [33] A Kp. 89. § (1) – (3) bekezdései, valamint a 99. § (1) – (3) bekezdései szerint csak a jogsértő közigazgatási cselekményt tartalmazó döntést lehet megsemmisíteni, hatályon kívül helyezni, vagy megváltoztatni.
- [34] A Kp. 2. § (4) bekezdése szerint ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a bíróság a közigazgatási jogvitát a kereseti kérelem, a felek által előterjesztett kérelmek és jognyilatkozatok keretei között bírálja el. A bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe. A 85. § (1) bekezdése alapján a bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét a kereseti kérelem korlátjai között vizsgálja. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése értelmében a bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálja.
- [35] A bíróság tehát kötve van a felperes kereseti kérelméhez és a döntést csak az általa megjelölt jogszabálysértési kör szempontjából vizsgálhatja.
- [36] A közigazgatási per során a bíróság jogszerűségi felülvizsgálatot végez, és kizárólag akkor van jogszabályi lehetőség a keresettel támadott közigazgatási döntés hatályon kívül helyezésére / megsemmisítésére, ha egyértelműen bizonyítást nyer annak jogszabálysértő volta. Ennek hiányában a felülvizsgált döntés érintésének nincs helye.
- [37] A Kp. 85. § (5) bekezdése alapján mérlegelési jogkörben megvalósított közigazgatási cselekmény jogszerűsége körében a bíróság azt is vizsgálja, hogy a közigazgatási szerv hatáskörét a mérlegelésre való felhatalmazásának keretei között gyakorolta-e, a mérlegelés szempontjai és azok okszerűsége a közigazgatási cselekményt tartalmazó iratból megállapíthatóak-e.
- [38] A Kúria a mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozatok felülvizsgálatáról hozta meg a 2/2015. (XI.23.) KMK véleményét (a továbbiakban: KMK vélemény). Ennek rendelkező részében többek között rögzíti, a mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálatának célja a határozat törvényességének elbírálása. Amennyiben a jogszabály a mérlegelési tevékenységhez feltételeket határoz meg, a hatósági határozat törvényességének alapja ezek vizsgálata. Mérlegelési szempontoknak azok a körülmények tekinthetők, amelyeket a hatóságnak az érdemi mérlegelési tevékenység során kötelezően figyelembe kell vennie. Az indokolás szerint a bíróság kiszabásáról rendelkező mérlegelési

jogkörben hozott határozat jogszerűen akkor változtatható meg, ha - többek között - a bíróság észleli, hogy a hatóság az egyedi ügy sajátosságait tévesen, logikátlanul, nem a súlyuknak megfelelően értékelte.

- [39] A veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 3. § (1) bekezdése szerint a hulladékbirtokos a veszélyes hulladékot kizárólag
- a) a lakóingatlan területén, a társasházi, a lakásszövetkezeti, illetve az üdülőingatlanok közös használatú helyiségeiben,
 - b) átvételi helyen,
 - c) speciális gyűjtőhelyen,
 - d) hulladékgyűjtő udvaron,
 - e) munkahelyi gyűjtőhelyen,
 - f) üzemi gyűjtőhelyen, valamint
 - g) - kezelés során képződő másodlagos hulladék esetén - hulladékkezelő létesítményben gyűjtheti.
- [40] Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése alapján a veszélyes hulladékot a hulladékbirtokos
- a) gyűjtőedényben,
 - b) konténerben,
 - c) a hulladék biztonságos gyűjtését lehetővé tevő helyiségben vagy
 - d) szilárd burkolattal ellátott fedett területen
- a hulladék fizikai, kémiai jellegének megfelelően, a környezet veszélyeztetését, szennyezését, károsítását, valamint az emberi egészség veszélyeztetését, károsítását kizáró módon, elkülönítetten gyűjti.
- [41] A Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése alapján az ingatlanhasználó a háztartásban képződő veszélyes hulladékot - a hulladék rendszeres időközönként történő elszállítása vagy elszállíttatása céljából -
- a) ha ezt a hulladék mérete lehetővé teszi, a 3. § (2) bekezdés a) vagy b) pontjában,
 - b) az a) ponttól eltérő esetben, a 3. § (2) bekezdés c) vagy d) pontjában meghatározott módon gyűjti.
- [42] A Ht. 1. § (3) bekezdésének e) pontja alapján nem terjed ki a törvény hatálya a szennyezetlen talajra és más, természetes állapotában meglévő olyan anyagra, amelyet építési tevékenység során termelnek ki, és azt a kitermelés helyén természetes állapotában építési tevékenységhez használják fel.
- [43] A bíróság mindenekelőtt leszögezi, hogy a felperes a veszélyes pala hulladékot darabokra törve tárolta az ingatlanán, amely kizárta tette azt, hogy azt természetes állapotában építési tevékenységhez használta volna fel, ennél fogva téves az a felperesi érvelés, mely szerint a Ht. hatálya nem terjedt ki a pala hulladék tárolási tevékenységre.
- [44] A Ht. 12. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a hulladéktermelő az ingatlanon képződött hulladék gyűjtését az ingatlan területén hulladékgazdálkodási engedély nélkül legfeljebb 1 évig végezheti.
- [45] A Ht. 12. § (1a) bekezdése értelmében természetes személy tulajdonában vagy használatában álló ingatlanon legfeljebb 3 m³, egyértelműen az ingatlanon képződő, a hulladékgazdálkodási

közszolgáltatás körébe nem tartozó és nem építési és bontási hulladék, valamint legfeljebb 10 m³, egyértelműen az ingatlanon képződő építési és bontási hulladék gyűjthető.

- [46] A hulladék 1 évig történő engedély nélküli gyűjtésével összefüggésben a bíróság hangsúlyozza, hogy az pusztán az építési-bontási hulladék esetében irányadó, ugyanakkor a veszélyes hulladéknak minősülő pala biztonságos tárolása, gyűjtése körében a Korm.rendelet 3. § (1) és (2) bekezdésében kötelezően előírt műszaki feltételeknek kell megvalósulnia, akként, hogy a hulladékbirtokos, jelen esetben a felperes annak környezetszennyezést kizáró módon történő kezeléséről való gondoskodásra köteles, ennél fogva az elkövetett jogsértés az 1 éves időtartam leteltét megelőzően is szankcionálható.
- [47] A Ht. 84. § (1) bekezdése értelmében a hulladékgazdálkodási hatóság az e törvényben, a Kvt.-ben, az e törvények végrehajtására kiadott jogszabályokban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában meghatározott rendelkezés, illetve hatósági döntésben foglaltak megsértése esetén intézkedést hozhat, bírságot szabhat ki vagy figyelmeztetésben részesíti az eljárás alá vont jogi személyt, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetet vagy természetes személyt.
- [48] A Ht. 84. § (4) bekezdésének c) pontja alapján kizárt a figyelmeztetés szankció alkalmazása hulladék jogellenes elhelyezése, illetve elhagyása esetén.
- [49] A Ht. 86. § (1) bekezdése alapján azt a természetes vagy jogi személyt, egyéni vállalkozót, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetet, aki vagy amely
- a) a hulladékgazdálkodással kapcsolatos jogszabály, közvetlenül alkalmazandó uniós jogi aktus vagy hatósági határozat előírásait megsérti,
 - b) hatósági engedélyhez, hozzájáruláshoz, nyilvántartásba vételhez vagy bejelentéshez kötött hulladékgazdálkodási tevékenységet engedély, hozzájárulás, nyilvántartásba vétel vagy bejelentés nélkül, továbbá attól eltérően végez,
- a hulladékgazdálkodási hatóság a hulladékgazdálkodási bírság mértékéről, valamint kiszabásának és megállapításának módjáról szóló kormányrendelet szerint hulladékgazdálkodási bírság megfizetésére kötelezi.
- [50] A Bírságrendelt 3. § (1) bekezdése értelmében a bírság meghatározása során először az alapbírság összegét kell megállapítani.
- [51] A bíróság kiemeli, hogy a felperes az alapbírság mértékét nem kifogásolta, ekként azt sem vitatta, hogy az alperes korábban már ugyanezen jogsértés elkövetése miatt szankciót szabott ki vele szemben, melyre figyelemmel az alapbírság 15.000.- forint összegben történt meghatározását a bíróság nem tette a vizsgálat tárgyává.
- [52] A bíróságnak abban a kérdésben kellett tehát döntést hoznia, hogy az alperes jogszerűen kötelezte-e a felperest hulladékgazdálkodási bírság megfizetésére a helyszíni ellenőrzés során becsléssel megállapított 1 m³ veszélyes hulladék tömegével számolt mértékben.
- [53] Az Ákr. 62. § (1) bekezdése alapján, ha a döntéshozatalhoz nem elegendők a rendelkezésre álló adatok, a hatóság bizonyítási eljárást folytat le.
- [54] Az Ákr. 62. § (2) bekezdése alapján a hatósági eljárásban minden olyan bizonyíték felhasználható, amely a tényállás tisztázására alkalmas. Nem használható fel bizonyítékként a hatóság által, jogszabálysértéssel megszerzett bizonyíték.

- [55] Az Ákr. 62. § (4) bekezdése szerint a hatóság szabadon választja meg a bizonyítás módját, és a rendelkezésre álló bizonyítékokat szabad meggyőződése szerint értékeli.
- [56] Az Ákr. 78. § (1) bekezdése szerint a személyesen előterjesztett kérelemről - ha azt nyomban nem teljesítik -, valamint a tényállás tisztázása érdekében lefolytatott eljárás cselekményről az ügyfél vagy az eljárás más résztvevője részvétele esetén jegyzőkönyvet, más esetben feljegyzést kell készíteni.
- [57] Az Ákr. 78. § (2) bekezdése alapján a feljegyzés tartalmazza készítésének helyét és idejét, az eljárási cselekményen részt vevő személyek azonosításához szükséges adatokat, nyilatkozataik lényegét, illetve a cselekmény lefolytatása során a tényállás tisztázásával összefüggő ténymegállapításokat. A jegyzőkönyv ezen túlmenően tartalmazza a jogokra és kötelezettségekre való figyelmeztetést.
- [58] Az egyes eljárási cselekmények eredményének és lefolyásának dokumentálása a hatósági eljárás egyik kulcskérdése. A jegyzőkönyv a jegyzőkönyvben foglalt és az eljárásban bizonyítékként felhasznált bizonyítandó tényeket – az ellenkező bizonyításáig – tanúsítja, a közokirattal és a teljes bizonyító erejű magánokirattal esik egy tekintet alá. Ellenbizonyításnak tehát a hatósági jegyzőkönyvvel szemben is helye van. A teljes bizonyító erejű közokiratban foglaltak valóságtartalmának megdöntésére csak bizonyíték alkalmas. A jegyzőkönyvben foglaltak nem feltételezések és nem csupán hatósági vélemények. Az ellenőrzési jegyzőkönyv adattartalma valósnak, hitelesnek tekintendő mindaddig, amíg annak ellenkezője be nem bizonyosodik. Ha ilyen, a jegyzőkönyv szerinti ténymegállapításokkal szembeni ellenbizonyításra nem kerül sor a közigazgatási eljárás során, az abban foglalt ténymegállapítások alapján határozat hozható (Legfelsőbb Bíróság Kfv.VI.37.621/2010/5.). Ha az ellenőrzési jegyzőkönyvben foglalt megállapítások az ügyben minden releváns tényt, körülményt, adatot tartalmaznak, nincs szükség további bizonyításra, a jegyzőkönyvben foglalt adatok, tények elegendőek a döntés meghozatalához, adott esetben a felelősség megállapításához (Legfelsőbb Bíróság Kfv.VI.37.621/2010/5.). Ezekből a megállapításokból az következik, hogy a bíróság az ellenőrzési jegyzőkönyvet tanúsító/bizonyító közokiratként kezeli, vagyis a bizonyító ereje kiterjed a benne foglalt tények, nyilatkozatok és adatok megtörténtének és azok tartalmi valódiságának közhiteles igazolására is. Megállapítható, hogy az Ákr. a jegyzőkönyv dokumentációs funkcióját tekinti elsődlegesnek, de mivel az Ákr. 62. § (2) bekezdése szerint minden olyan bizonyíték felhasználható, amely a tényállás tisztázására alkalmas, és a bizonyítási eszközöket még példálózóan sem sorolja fel, csak a legfontosabb ilyen eszközöket helyezi el a tényállás tisztázása és a „bizonyítékok ismertetése az ügyféllel” fejezetek között, jelezve, hogy ezek a fő bizonyítási eszközök, ezért a korábbi joggyakorlat minden további megfontolás nélkül fenntartható. Ugyanakkor szükséges megjegyezni, hogy a hatósági ellenőrzési jegyzőkönyvek tipikusan az ellenőrzött ügyfél okiratai, megfigyelt tevékenysége (szemle), ügyfél nyilatkozata, mint bizonyítási eszközök rögzítését jelenti a gyakorlatban, ezért önálló bizonyítási eszköznek csak kivételesen és csak bizonyos részeiben tekinthetők (feltárt bizonyítékokból levont ténymegállapítások, eljárási kötelezettség megsértése). /Nagykommentár az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 78. §-ához - Szerkesztette: Barabás Gergely / Baranyi Bertold / Fazekas Marianna/
- [59] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 323. § (1) bekezdése szerint a közokirat olyan papír alapú vagy elektronikus okirat, amelyet bíróság, közjegyző vagy más hatóság, illetve közigazgatási szerv ügykörén belül, a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő módon állított ki.

- [60] A Pp. 323. § (2) bekezdése alapján a közokiratot az ellenkező bizonyításáig valódinak kell tekinteni, a bíróság azonban az okirat kiállítóját hivatalból is felhívhatja nyilatkozattételre az okirat valódisága tekintetében.
- [61] A Pp. 323. § (3) bekezdése szerint a közokirat teljes bizonyító erővel bizonyítja
- a) hogy a kiállító a benne foglalt intézkedést megtette vagy határozatot a benne foglalt tartalommal meghozta,
 - b) a közokirattal tanúsított adatok és tények valóságát,
 - c) a közokiratban foglalt nyilatkozat megtételét, annak idejét és módját.
- [62] A 2022. április 6. napján történt helyszíni ellenőrzésről készült feljegyzés rögzítette, hogy az alperes munkatársai az ingatlan udvarán helyszíni becsléssel találtak – többek között – 1 m³ azbesztet tartalmazó építőanyagot. A 2022. május 5. napján kelt jegyzőkönyv azt rögzítette, hogy az ingatlan udvarán az 1 m³ pala hulladék és az 1 m³ építési-bontási hulladék továbbra is megtalálható.
- [63] A jegyzőkönyvben rögzítettek alapján az volt megállapítható, hogy a korábbi becsléssel megállapított mértéket a felperes a helyszíni ellenőrzés során nem tette vitássá, e körben akként nyilatkozott, hogy „a jegyzőkönyvben foglaltakkal egyetértek”. Hangsúlyozandó, hogy a felperes a jegyzőkönyvet saját kezűleg aláírta, annak okirati jellegéről szóló tájékoztatás tudomásul vette. Mindezek akként értelmezhetőek, hogy a felperes az alperes által becsléssel meghatározott hulladék mennyiségét elismerte.
- [64] A felperes ezt követően a megelőző eljárásban a jegyzőkönyvvel összefüggésben észrevételt nem tett, az abban foglaltakat nem vitatta. Sem a helyszíni ellenőrzés során, sem azt követően nem hivatkozott arra, hogy a becsléssel megállapított pala hulladék mennyisége helytelenül került megállapításra, illetőleg alatta fa hulladék volt, amely látszatra növelte a pala hulladék mennyiségét. Ezen tényre utóbb, a keresetlevelében hivatkozott először.
- [65] A Kp. 78. § (4) bekezdése alapján a megelőző eljárás idején fennálló, de a megelőző eljárásban nem értékelt tényre, körülményre a felperes vagy az érdekelt akkor hivatkozhat, ha azt a megelőző eljárásban a közigazgatási szerv arra való hivatkozása ellenére nem vette figyelembe, azt önhibáján kívül nem ismerte, illetve arra önhibáján kívül nem hivatkozott.
- [66] A Kp. ezen rendelkezéséhez fűzött indokolás kiemeli, hogy a közigazgatási perben a bizonyítás szabályozása különösen jelentős annak érdekében, hogy a bírósági eljárás ne váljon másod-, illetve harmadfokú közigazgatási eljárássá, és a tényállás tisztázásának helyszíne a megelőző eljárás legyen. A közigazgatási per nem újabb hatósági ügyintézési szint, ezért a közigazgatási szerv által a megelőző eljárásban elfogadott tényállás tekintetében csak korlátozottan van helye új bizonyítékokra hivatkozásnak. A megtámadási perek esetében a feleknek a közigazgatási eljárás során kell mindent megtenniük annak érdekében, hogy a tényállás teljes mértékben tisztázásra kerüljön, különben a bírósági eljárás parttalan és igen hosszadalmas jogvitává válik. Ezt a célt szolgálja annak a rögzítése, hogy a megelőző eljárásban nem értékelt tényre fő szabályként nem lehet hivatkozni.
- [67] Mindezekre figyelemmel a bíróság a perben nem vizsgálhatta a felperes utóbb előadott fenti hivatkozását a becsléssel megállapított hulladék mennyisége körében. A bíróság a teljesség igényével mutat rá arra, hogy amennyiben ezen felperesi előadás értékelhető is lett volna, a

felperes nem tárt a bíróság elé olyan bizonyítékot, amely alátámasztotta volna azt, hogy a pala hulladék alatt fa hulladék is volt.

- [68] Jóllehet a felperes az alperesi határozat keltét megelőzően, 2022. június 28. napján utóbb becsatolta a hulladék leadásáról készült egyszerűsített pénzfizetési számlát, mely alapján az elhelyezési díj tekintetében 60 kg pala került feltüntetésre, azonban ez önmagában nem teszi kétségessé a becsléssel megállapított pala mennyiségét, az nem fogadható el a teljes ellenőrzött hulladék mennyiségként. Ezen túl a becsléssel megállapított mennyiség helyességének megcáfolására – különös figyelemmel a helyszíni szemlén felvett közokiratnak minősülő jegyzőkönyvben rögzítettekre, fényképfelvételekkel igazoltakra – az egyszerűsített pénzfizetési számla önmagában nem alkalmas. E körben helytállóan hivatkozott az alperes arra, hogy a fizetési számla nem a helyszíni ellenőrzés során tapasztalt mennyiséget tartalmazza, még csak meg sem közelíti azt, így a fennmaradó mennyiség holléte nem ismert, annak környezetszennyezést kizáró módon történő kezelését a felperes nem igazolta.
- [69] A bíróság kiszámításának módját a Bírásgréndelet melléklete határozza meg az alábbi képlet szerint: $B = A \times M \times S$
- B: a bíróság forintban fizetendő összege
 - A: az alapbírság forintban
 - M: a jogsértés jellegét, súlyát, volumenét figyelembe vevő - a Hgt. 3. § a) pontja szerint meghatározott hulladék környezeti jellemzőitől (veszélyességétől, hasznosíthatóságától, ártalmatlaníthatóságától stb.) és mennyiségétől (tömegétől) függő - módosító tényező.
 - S: a jogsértés ismétlődését, a környezet érzékenységét figyelembe vevő súlyosbító szorzó. A rendelet eltérő rendelkezéseinek hiányában az S értéke 1.
- A hulladék tömegének meghatározása méréssel, műszaki becsléssel, valamint számítással történhet.
- A bíróság meghatározása során a hulladék tonnában kifejezett tömegével kell számolni. Amennyiben a hulladék tömege pontosan nem határozható meg, a műszaki becsléssel (számítással) meghatározott tonnában kifejezett nagyságrendi tömegtartomány középértékével kell számolni.
- A hulladék hulladékgazdálkodási jellemzőit, veszélyességét kifejező V szorzószám értékét a Bírásgréndelet mellékletébe foglalt táblázat veszélyes hulladékok esetén 10-ben jelöli meg.
- [70] A Bírásgréndelet melléklete alapján a hulladék tömegtartománya 1-10 tonna közé sorolható.
- [71] A Bírásgréndelet 3. § (4) bekezdése szerint hulladék országhatárt átlépő jogellenes szállítása (behozatala, kivitele vagy az ország területén való átszállítása) esetén a fizetendő bírság mértékét, az 1. § (3) bekezdése f)-g) pontjaiban meghatározott alapbírság és a hulladék tömegét mutató szám szorzata alapján kell megállapítani. Amennyiben a hulladék tömege pontosan nem határozható meg, a becsléssel meghatározott, tonnában kifejezett tömegtartomány középértékével kell számolni.
- [72] A Bírásgréndelt mellékletének 3. pontja szerint tehát a hulladék mennyiségének megállapítására az alperes választhatta a becslés módszerét, annál is inkább, mivel az első helyszíni ellenőrzés alkalmával a felperes nem tartózkodott az ingatlanában. A felperes a megismételt helyszíni ellenőrzés során a becsült mennyiséget nem vitatta, ő maga nem tárt a hatóság elé olyan okiratot, amelyből a veszélyes hulladék mennyisége kétséget kizáróan megállapítható lett volna.

- [73] A bíróság döntése során irányadónak tekintette a Kúria által – hasonló tényállás mellett meghozott – Kfv.II.37.590/2014/4. számú ítéletében foglaltakat, mely szerint az engedély nélkül végzett hulladékkezelési tevékenység esetén az ily módon tárolt és kezelt hulladék mennyisége műszaki becsléssel jogszerűen megállapítható.
- [74] Miután a felperes a teljes bizonyító erejű jegyzőkönyvbe foglalt adatok valóságát a perben nem tudta vitássá tenni, a bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes jogszerűen határozta meg a bírság mértékét a műszaki becsléssel meghatározott tömegtartomány alapján azzal, hogy mivel a veszélyes hulladék tömege nem volt pontosan meghatározható, a Bírságrendelet 3. § (4) bekezdésére is figyelemmel az érintett tömegtartomány közéértékét vette alapul 5,5 t mennyiségben. A bíróság a bírság mértéke és számítási módja tekintetében jogszabálysértést nem tudott megállapítani.
- [75] A fentiek okán a felperes által az Ákr. 2. § (2) bekezdésében foglaltak alapján megjelölt jogszabálysértés sem nyert igazolást.
- [76] Azon felperesi hivatkozás, mely szerint a korábban kerítésként funkcionált veszélyes pala a vihar következtében a felperes beavatkozása nélkül vált hulladékká, továbbá az, hogy annak elszállításáról a felperes anyagi és szociális helyzete okán nem tudott megfelelő időben gondoskodni, a bírság kiszabása során irányadó mérlegelési szempontok alapján nem volt figyelembe vehető, ugyanis a jogalkotó ezen szempontokat nem nevesítette a Szankció tv. 10. §-ában meghatározott mérlegelési szempontok körében.
- [77] Mindezekon túlmenően a bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes hatáskörét a mérlegelésre való felhatalmazásának keretei között gyakorolta, a mérlegelés szempontjai és azok okszerűsége a határozatból megállapíthatóak voltak.
- [78] A Kp. 88. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a bíróság a keresetet elutasítja, ha a kereset alaptalan.
- [79] Az alperes döntése a fentiek alapján a felperes által megjelölt okból nem jogszabálysértő. Mindezekre tekintettel a bíróság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.
- [80] A pernyertes alperes a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) előírásai ellenére a perköltségigényét összességében nem jelölte meg és nem számította fel, ezért a bíróság annak megfizetésére nem kötelezte a felperest.
- [81] A bíróság továbbá nem kötelezte a pereszes felperest a tárgyi illetékfeljegyzési jog miatt előzetesen le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (1) bekezdése alapján meghatározott peres eljárási illetéknek az állam javára történő megfizetésére az őt megillető teljes személyes költségmentességre figyelemmel.
- [82] Ezen ítélettel szemben a fellebbezés lehetőségét – megengedő szabály hiányában – a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

dr. Cogoi Márk s.k.
a tanács elnöke

dr. Kósa Mariann s.k.
előadó bíró

dr. Boda Zoltán s.k.
bíró